

O boháči a stodolách

Rožnov, Střítež: 6.10.2019

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: Ž 34, 2 – 11

Text: L 12, 16 – 21 *Pak jim pověděl toto podobenství: "Jednomu bohatému člověku se na polích hojně urodilo. Uvažoval o tom, a říkal si: 'Co budu dělat, když nemám kam složit svou úrodu?' Pak si řekl: 'Tohle udělám: Zbořím stodoly, postavím větší a tam shromáždím všechno své obilí i ostatní zásoby a řeknu si: 'Teď máš velké zásoby na mnoho let; klidně si žij, jez, pij, buď veselé mysli.' Ale Bůh mu řekl: 'Blázně! Ještě této noci si vyžádají tvoji duši, a čím bude to, co jsi nashromáždil?' Tak je to s tím, kdo si hromadí poklady a není bohatý před Bohem."*

Bohatému člověku se na polích hojně urodilo. Uvažoval o tom a říkal si: „Co budu dělat?“ Uvažujme spolu s ním. Co by měl dělat? Co byste mu poradili, aby udělal? Kdysi jsem tuto otázku položil dětem v dorostu.

Padaly pochopitelně návrhy, že by to měl rozdat chudým. Ale někoho tam také napadlo mnohem rozumnější řešení. Protože, když něco chudákovi dáte zadarmo, tak mu sice pomůžete v momentální nouzi, ale dlouhodobě mu tím spíš uškodíte. Takový člověk pak zjistí, že být chudákem je vlastně výhodné, protože dostane zadarmo to, na co si ostatní musejí vydělat poctivou prací. A příště zase jenom natáhne ruku. Mnohem lepší řešení, na které děti přišly, je člověka zaměstnat a pak jej ocenit spravedlivou mzdou.

Platí i v celosvětovém měřítku. Není velkou pomocí, když bohaté země pouze přispívají na chudé. Lepší pomocí je naučit chudé hospodařit, aby uměli vydělávat. Bohužel tomu tak v dnešním světě není. Velké firmy se sice stěhují do chudších regionů, ale ne proto, aby daly chudým lidem více vydělat, nýbrž aby je zneužily jako levnou pracovní sílu. Tedy aby chudák zůstal zase chudákem a bohatý ještě více zbohatl. Možná řeknete: „To je ale stará známá věc, že bohatí myslí jen na sebe a o nás obyčejné lidi se nikdo nezajímá.“ Je to zajímavá poznámka. Jako bychom téměř automaticky předjímali, že právě my jsme ti obyčejní chudí lidé. Ale copak nejsme právě my v roli toho boháče z podobenství? Nemusíme nutně mít velká pole ani vlastnit žádnou firmu, a přesto jednáme podobně jako on. Stačí, když jdeme nakupovat. Automaticky vybíráme to nejlevnější zboží. Jsme přece chudí, říkáme si. Musíme šetřit. Ale už nepřemýšlíme nad tím, že to levné zboží je levné asi proto, že dělníci za svou práci nedostávají patřičnou mzdu. A tak jsme vlastně rádi, že existuje někde ve světě tak levná pracovní síla, která pro nás vypěstuje banány za sedmáct korun, tedy že někdo pro nás vyrábí za almužnu, která jen stěží uživí jeho rodinu. Hlavně, že z naší peněženky nebylo moc peněz. A tak i my, „obyčejní a chudí“ lidé, neseme vinu za vykořisťování zbytku světa. Je to z naší pozice nějak řešitelné? Asi ne ve velkém měřítku, ale třeba aspoň pomocí nákupů zboží se značkou „Fair Trade“. To je zboží, za které dostal dělník skutečně spravedlivě zapláceno. Je to drobná, ale aspoň nějaká možnost, jak se trochu spravedlivěji podělit o svůj majetek s těmi, kdo se narodili v méně bohaté části světa. Ne vymýšlet, jak pro sebe ušetřit na ještě větší stodoly, ale podělit se o to málo co máme, s těmi, kteří mají ještě méně než my.

Vraťme se však k Ježíšovu podobenství. Ono samo nenabízí konkrétní řešení, jak naložit s majetkem. Jeho záměrem je usměrnit náš vztah k majetku. Dívá se na něj tzv. z perspektivy věčnosti, jak by řekl teolog, ale Ježíš to říká mnohem názorněji podobenstvím: Kdybys měl dnes v noci umřít, co bys šel ještě do večera dělat? Stodoly pro sebe

a svou úrodu? Nebo by sis šel pro sebe založit účet u banky? Nebo bys byl až do večera v práci, abys ještě víc pro sebe vydělal? Jaký prospěch bude mít člověk, získá-li celý svět, ale svůj život ztratí? A zač získá člověk svůj život zpět? Tak se ptá Ježíš. Jak se najednou naše starosti promění, když poznáme, že náš život záleží v něčem úplně jiném, než je starost o majetek.

Podobenství totiž končí větou: „Tak je to s tím, kdo si hromadí poklady a není bohatý před Bohem.“ Co znamená „být bohatý před Bohem?“ Nevím, ale představuji si to tak, že Bůh, když se před něj postavíme, tak by měl vidět něco cenného, opravdové bohatství. Ale když před něj postavíme své auto, vilu nebo bazén, má to pro Hospodina nějakou cenu? Je to pro Hospodina nějaká vzácnost? Jsme těmito věcmi bohatí před Bohem, v jeho očích? Činí nás cennými náš majetek? Čeho si vlastně Pán Bůh na nás cení? Možná nás napadne, že si Bůh jistě cení naší lásky, naší oddanosti, naší upřímnosti a dalších hezkých plodů naší víry. Že si cení našich skutků a naší práce. Ale já si stejně myslím, že si nás Pán Bůh nejvíc cení prostě proto, že jsme jeho výtvor. Že jsme jeho děti. Že se v nás vidí. On nás stvořil takové, jací jsme, a teď si nás s láskou prohlíží. My jsme jeho bohatství. My, tak jací jsme, máme pro něj obrovskou cenu. Protože si nás stvořil pro sebe a nerad by nás ztratil.

A tou Boží láskou, s níž se on na nás tak zálibně dívá, tou jeho láskou jsme bohatí. To bohatství není náš výplod, náš výdobytek, výsledek našeho úsilí. My jsme bohatí tím, že Bůh nás má rád. Že nám ze své lásky vdechl život. A my teď smíme žít život k Boží slávě. To je naše bohatství. Ale kdo nezná svoji cenu, jakou má před Bohem, ten si může bláhově myslet, že stoupne na ceně, když si do kapes nacpe trochu těch zlatáků nebo korun.

A tak poslední otázka na závěr: Jsme chudí nebo bohatí? Jak se to vezme. Záleží na tom, čím své bohatství měříme. A ještě dovětek: Rok od roku je všechno dražší. Všichni chudí, kteří mají pořád málo, budou vždycky nadávat. Ale pro bohaté to snad nemusí být taková katastrofa, co říkáte?

Modlitba: *Hospodine, dej nám poznat bohatství tvé lásky, kterou jsi nám daroval v Kristu Ježíši. Dej, ať to pro nás není jen zbožná fráze, ale každodenní důvod k vděčnosti. Amen.*

Přímluvná modlitba: *Pane náš, Ježíši Kriste, ty jsi chlebem života. Prosíme za ty, kteří duchovně hladoví, kteří se cítí vyprahlí, kteří cítí prázdnotu svého života. Naplň jejich život smyslem. Prosíme také za ty, kteří, opravdu nemají co jíst, prosíme za země, kde je hlad a bída. Pane buď i tam milostivý. Prosíme tě, Pane, za ty, kteří s tebou v životě už nepočítají, kteří mají dojem, že na všechno zůstali sami. Dokaž jim svou velikou moc. Přímlouváme se, Pane, za budoucnost tohoto sboru. Věříme, že ty na každého pamatuješ a pro každého zamýšlíš to, co vede ke pokoji a co prospívá. Prosíme tě za to, aby náš sbor mohl i dále žít z tvého slova, aby v něm nechyběla láska a ochota pomáhat druhým. Dej, ať máme z čeho rozdávat, ať máme prostředky pro sborovou práci i pro nejrůznější misijní aktivity. Prosíme, buď s námi a dej, abychom stále poznávali, že o nás stojíš a že na nás pamatuješ. Amen.*